

Katedra trestního práva

Posudek

na diplomovou práci Lenky Pelákové

„Sporné otázky neposkytnutí pomoci v judikatuře českých soudů“

Předložená diplomová práce obsahuje 58 stran textu a je přehledně členěna do úvodu, čtyř kapitol a závěru. Vnější úprava práce je dobrá, větší pozornost však měla být věnována písařským korekturám. Vzhledem k tomu, že obsahem práce je analýza soudní judikatury, která je klíčovým pramenem celé práce, je okruh použité literatury přiměřený zvolenému tématu. Po formální stránce splňuje předložená diplomová práce požadavky na ni kladené.

Diplomantka si za téma své práce zvolil problematiku, která nebývá posluchači často volena a která zdaleka nepatří mezi jednoduché. Jde proto o téma aktuální a jeho zpracování je přínosné. Téma je přiměřeně náročné na zpracování pramenného materiálu a zejména na samotné zpracování, a to s ohledem na nutnost reflektovat a konfrontovat vyvíjející se názory doktríny a aplikační praxe.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomantka charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve zabývá odrazem neposkytnutí pomoci v různých právních dokumentech.

Důvodně je zmiňována i Úmluva o biomedicíně. Není sporu, že v případě druhého odstavce § 150 TZ chybí možnost odepřít poskytnutí pomoci, nicméně ani zde nelze jednání v krajní nouzi zcela vyloučit. Pro přesnost třeba upozornit, že neuvedení trestu zákazu činnosti u příslušného ustanovení ve zvláštní části vůbec neznamená, že by takový trest nemohl být uložen.

Druhá kapitola práce se zabývá výkladem základních zákonných znaků zkoumaných skutkových podstat“ potřebná pomoc a zvláštní postavení pachatele. Pro upřesnění třeba dodat, že spoléhání se, že pomoc zajistí jiná osoba, by úmyslné zavinění mohlo vyloučit v případě, že takto bylo spoléháno zcela důvodně. V případě zvláštního postavení pachatele by bylo žádoucí odlišit případy odpovědnosti za neposkytnutí pomoci podle odstavce druhého § 150 TZ a případy odpovědnosti za trestný čin proti životu a zdraví spáchaný formou opomenutí (nepravý omisivní trestný čin).

Třetí kapitola práce je věnována problematice souběhu trestného činu neposkytnutí pomoci s jinými trestnými činy. V případě řešeném Nejvyšším soudem ČR pod sp. zn. 8 Tdo 150/2010 lze s diplomantkou souhlasit, že jde o jediný skutek. Oproti tomu v případě řešeném Krajským soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 4 To 437/2000 jde spíše pouze o skutky dva, neboť ohrožení života a zdraví lidí jízdou pod vlivem návykové látky a porušení zdraví nárazem do maringotky jsou způsobeny

týmž jednáním: jízdou. Snad více však mělo být akcentováno, že vyloučení souběhu v případě vícečinného souběhu nepřichází do úvahy, neboť každý skutek je třeba posoudit samostatně, resp. že jednočinný souběh neposkytnutí pomoci a ublížení na zdraví je vyloučen pouze v případech úmyslného ublížení na zdraví.

Konečně čtvrtá kapitola práce je věnována vztahu obecné a zvláštní povinnosti konat. Uváděné příklady z justiční praxe jsou dostatečně ilustrativní. Správné je i tvrzení diplomantky, že od povinnosti konat, plynoucí z povahy zaměstnání (§ 150 odst. 2 TZ) je třeba odlišovat zvláštní povinnost konat (§ 112 TZ). Lze jen litovat, že tato správná myšlenka nebyla hlouběji rozvedena.

V závěru své práce diplomantka akcentuje význam soudní judikatury pro sjednocování interpretace práva a pro správnou aplikaci práva.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako dobrou. Diplomantka prokázala, že se seznámila s judikaturou vztahující se k analyzované problematice, jakož i se zpracováním uvedené materie v učebnicích a v komentářích. Diplomantka rovněž prokázala schopnost samostatné odborné práce. Předložená diplomová práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při obhajobě své práce by se diplomantka mohla vyjádřit k otázce, zda si lze představit případy, kdy osoba, které je podle povahy svého zaměstnání povinna pomoc poskytnout, by mohla poskytnutí pomoci odepřít z důvodu, že by se tím sama vystavila do stavu nebezpečí.

Předběžná klasifikace: velmi dobře

V Praze dne 18.12.2012

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.

vedoucí diplomové práce